

Bryssel den 27 maj 2019
(OR. en)

**Interinstitutionellt ärende:
2008/0140 (CNS)**

9567/1/19
REV 1

**SOC 381
ANTIDISCRIM 13
JAI 564
MI 463
FREMP 73**

RAPPORT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper I)/rådet
Föreg. dok. nr:	14253/18
Komm. dok. nr:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Ärende:	Förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning
	– Lägesrapport

I. INLEDNING

Den 2 juli 2008 antog kommissionen ett förslag till rådets direktiv som syftar till att utvidga skyddet mot diskriminering på grund av religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning till att omfatta områden utanför arbetslivet. För att komplettera den befintliga unionslagstiftningen¹ på detta område är det tänkt att man i förslaget till det övergripande direktivet om likabehandling skulle förbjuda diskriminering på ovannämnda grunder när det gäller följande områden: socialt skydd, inklusive social trygghet samt hälso- och sjukvård, utbildning och tillgång till varor och tjänster (däribland bostäder).

¹ Framför allt rådets direktiv 2000/43/EG, 2000/78/EG och 2004/113/EG.

Det stora flertalet delegationer välkomnade i princip förslaget och många ställde sig bakom dess syfte att komplettera den befintliga rättsliga ramen genom att alla fyra diskrimineringsgrunderna tas upp med ett övergripande tillvägagångssätt.

De flesta delegationerna har framhållit vikten av att man främjar likabehandling som ett gemensamt socialt värde inom EU. Flera delegationer har särskilt betonat förslagets betydelse i samband med genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Vissa delegationer skulle emellertid ha föredragit mer långtgående bestämmelser vad avser funktionshinder.

Samtidigt som vissa delegationer framhåller vikten av att bekämpa diskriminering har de tidigare ifrågasatt nödvändigheten av kommissionens förslag, vilket de anser inkräktar på den nationella behörigheten i vissa frågor och står i strid med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen. Vidare är de alltjämt emot att socialt skydd och utbildning ska ingå i tillämpningsområdet.

Vissa delegationer har också begärt förtydliganden och framfört betänkligheter, särskilt när det gäller bristen på rättslig säkerhet, behörighetsfördelningen samt förslagets praktiska, finansiella och rättsliga konsekvenser.

Två delegationer vidhåller en allmän reservation mot förslaget.

För närvarande vidhåller samtliga delegationer granskningsreservationer mot texten. Den tjeckiska, danska och brittiska delegationen vidhåller reservationer för parlamentsbehandling. Kommissionen har bekräftat att den i detta skede står fast vid sitt ursprungliga förslag och vidhåller en granskningsreservation mot varje ändring av detta.

Europaparlamentet antog sitt yttrande den 2 april 2009² i enlighet med samrådsförfarandet. Efter Lissabonfördragets ikraftträdande den 1 december 2009 omfattas förslaget nu av artikel 19 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, vilket innebär att det krävs ett enhälligt beslut i rådet efter Europaparlamentets *godkännande*.

² Se dok. A6-0149/2009.

II. RÅDETS ARBETE UNDER DET RUMÄNSKA ORDFÖRANDESKAPET

Arbetsgruppen för sociala frågor har fortsatt sin behandling av förslaget³ med utgångspunkt i ett antal förslag till utformning från ordförandeskapet⁴ vad avser flera frågor, inklusive diskriminering på flera grunder, diskriminering som grundas på antaganden, instruktioner att diskriminera, proportionell särbehandling, tillgång till varor och tjänster och tillgänglighet. Ordförandeskapet har också anpassat texten till de nuvarande principerna för utformning av lagstiftning.

a) Ytterligare förtydliganden av viktiga begrepp

i) Diskriminering på flera grunder (artikel 2.3–a och skäl 12ab)

Till följd av synpunkter från delegationerna föreslog ordförandeskapet att detta begrepp placeras i en egen punkt. Man genomförde också en harmonisering av terminologin på engelska genom att ersätta *multiple discrimination* med *discrimination on multiple grounds*. Vissa delegationer uttryckte tvivel om begränsningen av begreppet diskriminering på flera grunder till de fyra grunderna i förslaget. Vid arbetsgruppens möte den 16 maj godkände dock en stor majoritet av delegationerna de ändringar som gjorts i fråga om ovan nämnda begrepp.

ii) Diskriminering som grundas på antagande (artikel 2.2 d–a och skäl 12a)

Ordförandeskapet införde ett nytt stycke i artikel 2.2 om begreppet *diskriminering som grundas på antagande*, som hade förts in i skälen under diskussionens föregående faser. Ordförandeskapets förslag fick brett stöd. En delegation uttryckte emellertid oro över införlivandet av definitionen av *diskriminering som grundas på antagande* i nationell lagstiftning, med tanke på att både verbet ”anta” och verbet ”uppfatta” används.

³ Mötena ägde rum den 2 april och den 16 maj.

⁴ Dok. 7852/19 och 8812/19.

iii) Instruktioner att diskriminera (artikel 2.2 d–b)

Begreppet *instruktioner att diskriminera* infördes i ett nytt stycke i artikel 2.2. Ordförandeskapet förklarade för delegationerna att begreppet inte har någon officiell definition, men ändå ingår i andra befintliga direktiv om likabehandling i syfte att göra skyddet mot diskriminering mer heltäckande. Det har också fastställts att detta är ett område som kan komma att förändras genom rättspraxis.

b) **Proportionell särbehandling (artikel 2.7 och skälen 15 och 15a)**

Många delegationer uttryckte en stark vilja att säkerställa överensstämmelse mellan förslaget och kraven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt att anpassa texten. Samtidigt som ordförandeskapet instämde i denna strävan föreslog man en strykning av den punkt som behandlar proportionell särbehandling på grund av ålder eller funktionshinder i samband med tillhandahållandet av finansiella tjänster. Detta var resultatet av omfattande diskussioner om möjligheten att tillåta proportionell särbehandling grundad på försäkringstekniska principer och statistiska uppgifter, utan att nödvändigtvis koppla en persons hälsotillstånd till hans eller hennes funktionshinder. Flera delegationer uttryckte ändå oro över strykningen och menade att frågan redan hade behandlats tidigare i diskussionen om förslaget och att det var viktigt att behålla dessa bestämmelser om försäkringstjänster, banktjänster och andra finansiella tjänster. Ordförandeskapet menade avslutningsvis att ytterligare diskussioner och finjusteringar behövs.

c) **Tillgång till varor och tjänster (artikel 3.1 d)**

I bestämmelsen om tillgång till varor och tjänster föreslog ordförandeskapet att man stryker ”som erbjuds utanför privat- och familjeliv” och endast behåller ”som är tillgängliga för allmänheten”. Förslaget var ett resultat av diskussionerna om möjligheterna att erbjuda varor och tjänster inom ramen för privatlivet, och samtidigt göra dem tillgängliga för allmänheten (t.ex. på sociala medier och plattformar), och om huruvida sådana situationer kan utgöra diskriminering. Ett fåtal delegationer kunde inte ställa sig bakom den föreslagna strykningen och efterlyste en återgång till den tidigare lydelsen. Det krävs ytterligare diskussioner om bestämmelsen.

d) **Bestämmelserna om funktionshinder**

I ordförandeskapets utformningsförslag förtydligades bestämmelserna om funktionshinder ytterligare och hänvisningarna till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning harmoniserades i hela texten. I synnerhet betonades ytterligare vikten av att säkerställa tillgänglighet för personer med funktionshinder på samma villkor som för andra (skäl 20ab).

III. SLUTSATS

Det har gjorts konkreta framsteg med ett antal av de behandlade frågorna under det rumänska ordförandeskapet. Trots det breda stödet för målen med det föreslagna direktivet krävs såväl tekniskt arbete som ytterligare politiska diskussioner innan den nödvändiga enhälligheten kan uppnås i rådet.
